

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΝΤΑΣ: Κάθε ρόλος είναι μια επώδυνη γέννα

artandpress.gr/%CE%BA%CF%89%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83-

%CF%83%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%83-%CE%BA%CE%AC%CE%B8%CE%B5-
By Μαρία
Μαυρίδου
%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-
%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CE%B5%CF%80%CF%8E/

February 27, 2018

«**Το ΝΤΑ είναι ένα αυτογραφικό έργο του Χιου Λέοναρντ**. Ένα έργο που γράφτηκε ως φόρος τιμής στους γονείς του και κατ' επέκταση στον πατέρα του. Έχοντας χαράξει τη δική του πορεία, ως συγγραφέας, δεν ήταν κοντά στους γονείς του που με το υστέρημά τους τον είχαν μεγαλώσει, όταν αυτοί “έφυγαν”. Με το ΝΤΑ, ένιωθε πως ανταπέδωσε, έστω εκ των υστέρων, την προσφορά τους προς αυτόν, για να διαπιστώσει, όπως δηλώνει ο ίδιος, πως μετά τη μεγάλη επιτυχία και απήχηση που αυτό είχε, πάλι τους χρωστάει. Θυμάμαι ακόμη, όταν φοιτητής του Εθνικού είδα την παράσταση με πρωταγωνιστή τον μεγάλο Μάνο Κατράκη», λέει στη συνάντησή μας ο **Κώστας Σαντάς**, ο πρωταγωνιστής της παραγωγής του **ΚΘΒΕ**, σε μετάφραση, διασκευή και σκηνοθεσία **Δημοσθένη Παπαδόπουλου**, που έχει κερδίσει την καρδιά του κοινού της Θεσσαλονίκης, στη σκηνή του **ΘΕΜΣ**.

Δεν θεωρώ υπερβολή να πει κάποιος, πως αυτός ο ρόλος μοιάζει να γράφτηκε για να ενσαρκωθεί από αυτό τον ηθοποιό. Η χορογραφία της παράστασης και η αφαιρετική σκηνική προσέγγιση του σκηνοθέτη, δίνουν την κινηματογραφική αίσθηση ενός κοντινού πλάνου στα πρόσωπα, τις ζωές, τους χαρακτήρες, τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τα γεγονότα. Έτσι, «γυμνός» στη σκηνή, ο Κώστας Σαντάς, με αυτή την ερμηνεία, χτυπά κατευθείαν στην καρδιά και του πιο αποστασιοποιημένου, μέχρι εκείνη τη στιγμή, θεατή.

«Είμαι πατέρας και είναι στιγμές στην καθημερινότητά μου που διαπιστώνω, ότι μιλώ, αντιδρώ και απευθύνομαι στα παιδιά μου, όπως ο ΝΤΑ, ο daddy, ο πατέρας, στο έργο. Τι κι αν αναφέρεται, σε μια οικογένεια που ζει τον προηγούμενο αιώνα στην επαρχία της Ιρλανδίας! Όλοι μας λίγο ή πολύ, έχουμε ζήσει καταστάσεις και στιγμές γεμάτες συγκρούσεις και τρυφερότητα, αμφισβήτηση και στοργή, με τους γονείς μας. Η επανάσταση της εφηβείας που έρχεται σε αντιπαράθεση με το παλιό μυαλό, τα θέλω μας

και τα πρέπει τους. Η ασφάλειά μας είναι γι' αυτούς τόσο σημαντική, όσο είναι για εμάς η ελευθερία. Το θέμα είναι, πως, σε όλα αυτά, **υπάρχει αδιαμφισβήτητα βαθιά αγάπη που εκφράζεται από την κάθε πλευρά, μέσα από διαφορετική γλώσσα.** Ένα έργο που διαθέτει ποιοτικό χιούμορ, αποφεύγοντας τον μελοδραματισμό, αλλά και μια πλημμύρα συναισθημάτων, μια υπερβολή και μια γλυκιά μέθη που αναστατώνει την ψυχή (όπως το Άρωμα του Ζίσκιντ), ρίχνοντας μια θετική ματιά στη ζωή».

Ο Κώστας Σαντάς φέρει την εμπειρία μιας μακράς θητείας στο θεατρικό σανίδι και όχι μόνο. Έχοντας υπηρετήσει μια ευρεία γκάμα ρεπερτορίου, διαθέτει τη στόφα των ηθοποιών της γενιάς του, που ζουν και αναπνέουν θέατρο. Ο γιος του ποντιακής καταγωγής σταθμάρχη που αγαπούσε το θέατρο κι ανέβαζε παραστάσεις, τις οποίες και σκηνοθετούσε, με τη σύζυγο να ράβει τα κοστούμια, μπήκε από παιδί στον μαγικό κόσμο της τέχνης που τον κάλεσε από νωρίς. Από τη πρώτη τάξη του δημοτικού που λέγοντας ένα ποίημα στη σχολική γιορτή, όλοι ζήτησαν να το ξαναπεί απ' την αρχή και τις παραστάσεις, ακόμη και στην ποντιακή γλώσσα, που συμμετείχε με συνοδοιπόρο και σκηνοθέτη τον πατέρα του. *«Να στείλουμε το παιδί στην Αθήνα να σπουδάσει θέατρο. Να το στηρίξουμε οικονομικά, γιατί έχει ταλέντο»*, τον άκουσε κάποια στιγμή να λέει στη μητέρα του. Και πήγε στην Αθήνα. Σπούδασε στη σχολή του Εθνικού με υποτροφία και δεν σταμάτησε στιγμή μέχρι σήμερα να παίζει. Να παίζει, και τώρα, τα δικά του παιδιά να είναι στην πλατεία.

«Μου έκανε τρομερή εντύπωση, η μεγάλη συγκίνηση των παιδιών μου που είναι στην ηλικία των 8 και 13 ετών, βλέποντας το ΝΤΑ. Είναι ένα έργο που μιλά για την αγάπη και τη ζωή. Τα όμορφα απλά πράγματα που, όταν τα παρατηρείς και τ' απολαμβάνεις, αντιλαμβάνεσαι την αξία τους και το νόημα της ύπαρξής τους για τον άνθρωπο. *«Τα λάχανα έχουν μια γεύση τ' άτιμα! Φρέσκα!»*, *«Ζούμε στην ομορφότερη χώρα του κόσμου!»*».

Η ομορφιά που κρύβεται στις μικρές λεπτομέρειες της καθημερινότητας, η αυτάρκεια, η θετική σκέψη, η γεύση της ζωής στην πραγματική της διάσταση κι όχι με πολλά χρήματα, άλλα όσα πραγματικά χρειάζονται. Την αγάπη που, όταν εκδηλώνεται από τους γονείς, μοιάζει στα παιδιά καταπίεση, αν και χρόνια αργότερα κατανοούν, ακόμη και νοσταλγούν αυτή την «καταπίεση», αναγνωρίζουν τις αγνές προθέσεις, όπως και τα δικά τους λάθη. Το θέμα είναι να πούμε όσο έχουμε χρόνο το σ' αγαπώ, στους δικούς μας ανθρώπους, χωρίς να το θάβουμε ή να το αναβάλουμε και να μην ξεχάσουμε να γευτούμε τη ζωή.

Ο χρόνος είναι αδυσώπητος και η φθορά του αναπόφευκτη. Εκεί, την ώρα του γήρατος και, συχνά, της άνοιας η πραγματικότητα είναι σκληρή. Έχω ζήσει παρόμοια κατάσταση με τη μητέρα μου και δεν μπορώ να μη δακρύσω σ' αυτή την ανάμνηση, όπως δακρύζω από αγάπη και συγκίνηση, κάθε που φέρνω στο νου εικόνες των γονιών μου. Τον πατέρα μου να πιάνει από τη μέση τη μάνα μου και να χορεύουν, τη μητέρα μου να τραγουδά στην αγκαλιά του κι αυτός να σφυρίζει χαρούμενος και να πετάει τα ποντιακά του. Και σκέφτομαι λοιπόν, πως γίνεται τόσο μικρά παιδιά να κλάψουν και να τους αγγίξει ένα έργο που απέχει τόσο από την ηλικία τους. Το ό,τι με τη γυναίκα μου κάναμε 3-4 ώρες βόλτα, μετά την πρεμιέρα για να αποφορτιστεί, το καταλαβαίνω. Βλέπεις την ίδια τη ζωή κατάματα».

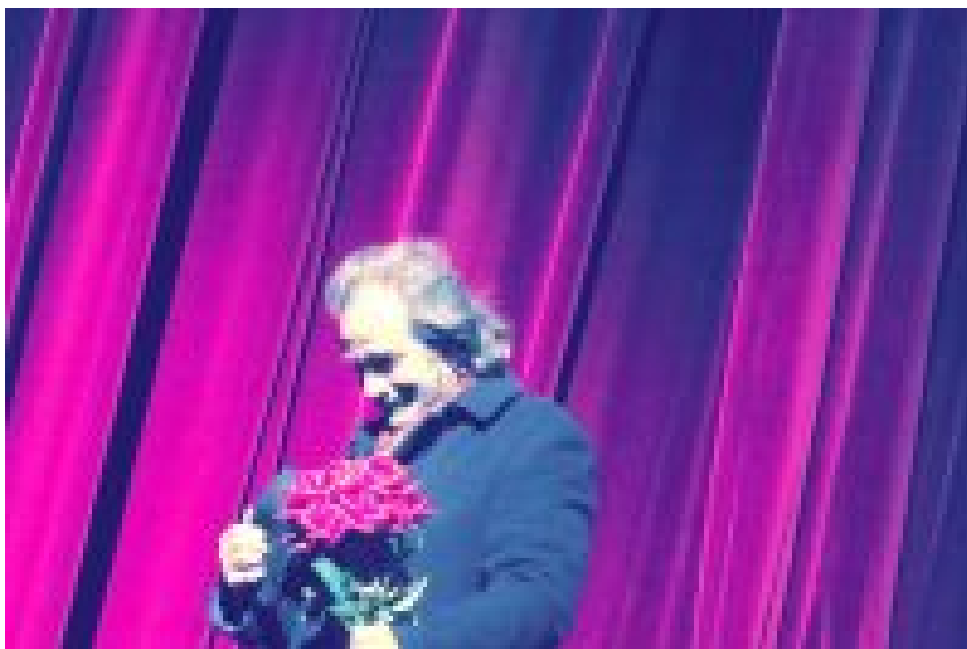

-Το ΝΤΑ κύριε Σαντά, ένιωσα πως είναι ένα έργο που βλέπουμε λίγο-πολύ τους ανθρώπους μας, τη ζωή μας και τον ίδιο μας τον εαυτό, σε μια πορεία στο χτες, το σήμερα και το αύριο. Αυτό μας αγγίζει όλους. Βλέπουμε τα λάθη, τους φόβους, τις ανασφάλειες, τις επιθυμίες, τις χαρές, τα απωθημένα, τις ευαισθησίες, τις μυστικές σκέψεις και τα κρυμμένα συναισθήματα, τα ερωτηματικά, τις αγωνίες, τα όνειρα και τις ψευδαισθήσεις της ζωής μας. **Ένα flashback, ένα déjà vu και μαζί η προβολή της ζωής μας, αλλά και των σχέσεών μας στο μέλλον. Μια ζωντανή προβολή των φόβων μας για το μέλλον.** Κάτι, που, όσο κι αν το προσπαθούμε, δεν είμαστε ποτέ προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε και το απωθούμε. Σ' αυτή την παράσταση, έρχεται με έναν αριστοτεχνικό τρόπο η στιγμή που στο φέρνει μπροστά σου, ξεκλειδώνοντας σε δευτερόλεπτα, όσα θέλεις να πιστεύεις πως έχεις ξεπεράσει, ξεχάσει ή δεν σε απασχολούν. Η απώλεια είναι ένα από αυτά. Αυτό το αντιλαμβάνεται, ακόμη κι ένα παιδί του δημοτικού που δεν γίνεται να μην αντιδράσει. Είναι ένα έργο που, χωρίς να είναι μελό, μια που το χιούμορ είναι διάχυτο, είναι αφορμή για ενδοσκόπηση, αλλά και συζήτηση μεταξύ των μελών μιας οικογένειας που πιστεύω πως παρακολουθώντας το, θα μπορούσαν να αναθεωρήσουν τη σχέση τους και να αγαπηθούν από την αρχή. Να κοιταχτούν με νόημα, ν' αγκαλιαστούν και να πουν σ' αγαπώ. **Μια απελευθερωτική, ψυχαναλυτική διεργασία.**

«Συμφωνώ με αυτή την οπτική. Ξέρεις, έπαιξε μεγάλο ρόλο σε αυτό το αποτέλεσμα η ματιά του **Δημοσθένη Παπαδόπουλου** στο έργο. Από την άλλη, είναι ένα κείμενο που το είχα εννιά μήνες στα χέρια μου και δούλευα. Στην κυριολεξία «γέννησα». Η δημιουργία είναι πάντα μια ευτυχισμένη στιγμή και διαδικασία, αλλά είναι και μια επώδυνη, σκληρή διαδικασία να «βρεις» τον ρόλο. Κάθε ρόλος είναι μια επώδυνη «γέννα». Δεν είναι μια διαδικασία που λαμβάνει χώρα, μόνο κατά το διάστημα των προβών. Έρχομαι δύο ώρες νωρίτερα, σε κάθε παράσταση, προκειμένου να αυτοσυγκεντρωθώ, να μπω, σε μια μυσταγωγική τελετουργία που θυμίζει αναστενάρη. Δεν σου κρύβω, πως είναι στιγμές που πάνω στη σκηνή σπάω μέσα μου και προσπαθώ (με παύσεις και τεχνικές) να μη φανεί η συγκίνηση, μέσα στη κόλαση που ζει το μυαλό και η ψυχή μου, σαν ένα εργοστάσιο που οι μηχανές του δουλεύουν με φρενήρεις ρυθμούς».

Μια συνάντηση με έναν απλό, φιλόξενο και ζεστό άνθρωπο που δίπλα στο όνομά του υπογράφει με τη λέξη ταπεινότητα, κλείνει, εκεί, στο καμαρίνι της ΕΜΣ, μια νύχτα μετά το τέλος της παράστασης ΝΤΑ και η γλυκιά επίγευσή της μου θυμίζει τη στιγμή που ράγισα κι εγώ όπως όλοι, βλέποντας την ερμηνεία του στη σκηνή. Υποκλίνομαι...

Κείμενο Φωτογραφίες @Μαρία Μαυρίδου

***Κώστας Σαντάς σύντομο βιογραφικό**

Σπουδές: Δραματική Σχολή Εθνικού Θεάτρου (με υποτροφία). Μαθήματα σκηνοθεσίας και υποκριτικής στο Μιλάνο και τη Ρώμη. **Συμμετείχε, ερμηνεύοντας τον κύριο ρόλο, στις παραστάσεις:** Όρνιθες, Νεφέλες, Βάτραχοι, Πλούτος, Ειρήνη, Κύκλωπας, Σαμία, Το τάβλι, Δαιμονισμένοι, Ο Αρχοντοχωριάτης, Ντόλλυ!, Γύπαρης, Το ξύπνημα, Ο Επιθεωρητής, Περιμένοντας τον Γκοντό, Το φινόρο του λεβάντε, Το σακάκι που βελάζει, Έξω από την πόρτα, Οδυσσέα γύρισε σπίτι, Ο μπαμπάς ο πόλεμος, Γιατρός με το στανιό, Χαλί μπουχάρα, Στάση λεωφορείου, Ένα καπέλο από ψάθα Ιταλίας, Τα δημιουργημένα συμφέροντα, Οι εξετάσεις δεν τελειώνουν ποτέ, Συρανό ντε Μπερζεράκ, Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο, Ο Προεστώς του χωριού, Η Ισαβέλλα, τρεις караβέλες κι ένας παραμυθάς, Υπάρχει και φιλότιμο και άλλες, όπως φαίνονται αναλυτικά παρακάτω. Δίδαξε υποκριτική σε Ανώτερες Δραματικές Σχολές και στη Σχολή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος. Πρωταγωνίστησε στην ταινία Οι γενναίοι της Σαμοθράκης.

ΝΤΑ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Σκηνοθεσία: Δημοσθένης Παπαδόπουλος

Σκηνικά: Σταύρος Λίτινας,

Κοστούμια: Ηλένια Δουλαδίρη

Φωτισμοί: Σάκης Μπιρμπίλης

Μουσική Επιμέλεια: Δημοσθένης Παπαδόπουλος

Βοηθός Σκηνοθέτη: Στεφανία Βλάχου

Φωτογράφιση παράστασης: Τάσος Θώμογλου

Οργάνωση παραγωγής: Φιλοθέη Ελευθεριάδου

Στο ρόλο του ΝΤΑ ο Κώστας Σαντάς.

Παίζουν: Νίκος Καπέλιος (Όλιβερ μεγάλος), Δημήτρης Κοτζιάς (Ντραμ), Λίλιαν Παλάντζα (Μάνα), Αναστάσης Ροϊλός (Τσάρλι νέος), Χριστίνα – Άρτεμις Παπατριανταφύλλου (Μαίρη), Δημήτρης Σιακάρας (Τσάρλι μεγάλος), Ορέστης Χαλκιάς (Όλιβερ μικρός), Μαρία Χατζηιωαννίδου (Κα Πρυν), Ελένη Θυμιοπούλου (Κα Πρυν, το διάστημα 4-23/2 /18)

***Η παράσταση παρουσιάζεται με αγγλικούς υπέρτιτλους κάθε Σάββατο και Κυριακή.

Ο υπερτιπλισμός της παράστασης πραγματοποιείται με την ευγενική υποστήριξη του ΕΟΤ.